

Список бібліографічних посилань

1. Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживанню ними : закон України від 15.02.1995 № 62/95-ВР // База даних (БД) «Законодавство України» / Верховна Рада (ВР) України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/62/95-вр> (дата звернення: 13.11.2019).

2. Про схвалення Стратегії державної політики щодо наркотиків на період до 2020 року : розпорядження Кабінету Міністрів України від 28.08.2013 № 735-р // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/735-2013-р> (дата звернення: 13.11.2019).

3. Реабілітаційні програми для споживачів ін'єкційних наркотиків можуть знизити темпи поширення епідемії ВІЛ-інфекції в Україні // Український медичний часопис online : сайт. 02.12.2011. URL: www.umj.com.ua/article/21561/rennya-epidemii-vil-infekcii-v-ukraini (дата звернення: 13.11.2019).

Одержано 15.11.2019

УДК 343.13

Олексій Павлович БОЙКО,

кандидат юридичних наук,

старший викладач кафедри кримінального процесу

факультету підготовки фахівців

для органів досудового розслідування

Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

ДЕЯКІ ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ЗАТРИМАННЯ УПОВНОВАЖЕНОЮ СЛУЖБОВОЮ ОСОБОЮ ОСОБИ, ЯКА ВЧИНИЛА КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОСТУПОК

Закон України від 22 листопада 2018 року № 2617-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень», який набирає чинності 01.01.2020 року допускає можливість затримання уповноваженою службовою особою особи, яка вчинила кримінальний проступок за наявності підстав передбачених ч. 1 ст. 298-2 КПК України а саме: уповноважена службова особа має право без ухвали слідчого судді, суду затримати особу, підозрювану у вчиненні кримінального проступку, у випадках, передбачених пунктами 1 і 2 частини першої статті 208 цього Кодексу, та лише за умови, що ця особа: 1) відмовляється виконувати

законну вимогу уповноваженої службової особи щодо припинення кримінального проступку або чинить опір; 2) намагається залишити місце вчинення кримінального проступку; 3) під час безпосереднього переслідування після вчинення кримінального проступку не виконує законних вимог уповноваженої службової особи; 4) перебуває у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння та може завдати шкоди собі або оточуючим.

В ч. 2 та ч. 4 ст. 298-2 КПК України законодавець встановлює строки затримання особи, яка вчинила кримінальний проступок, зокрема:

1) не більш як на три години з моменту фактичного затримання;
2) до сімдесяти двох годин – за умов, передбачених пунктами 1–3 частини першої цієї статті, та з дотриманням вимог ст. 211 цього Кодексу;

3) до двадцяти чотирьох годин – за умови, передбаченої пунктом 4 частини першої цієї статті [1].

Тобто, законодавцем в КПК України визначено три строки, коли може бути затримана особи, яка вчинила кримінальний проступок

В свою чергу, у ч. 2 ст. 29 Конституції України зазначено, що у разі нагальної необхідності запобігти злочинові чи його перепинити уповноважені на те законом органи можуть застосувати тримання особи під вартою як тимчасовий запобіжний захід, обґрунтованість якого протягом сімдесяти двох годин має бути перевірена судом. Затримана особа негайно звільняється, якщо протягом сімдесяти двох годин з моменту затримання їй не вручено вмотивованого рішення суду про тримання під вартою [2].

Враховуючи положення ч. 2 ст. 29 Конституції України, законодавцем визначено лише один строк затримання, який становить 72 години і тільки для запобігання злочинові а не кримінального проступку. На нашу думку, ч. 2 та ч. 4 ст. 298-2 КПК України не відповідає ч. 2 ст. 29 Основного Закону Конституції України, згідно якої строк затримання за злочин не може перевищувати 72 годин. Також в Конституції України не передбачено такого виду затримання як затримання уповноваженою службовою особою особи, яка вчинила кримінальний проступок. Вказана не відповідність кримінального процесуального законодавства може призвести до порушення прав, свобод та законних інтересів учасників кримінального провадження

У багатьох країнах світу сьогодні строк затримання не перевищує 48-ми годин. Так, наприклад, КПК Республіки Казахстан в ч. 4 ст. 131 визначено, що особа може бути затримана за підозрою у вчиненні злочину (в тому числі кримінального проступку) на

строк не більше 48 годин, а неповнолітній – на строк не більше двадцяти чотирьох годин. Особа може бути затримана за підозрою в скоєнні злочину на термін не більше сорока восьми годин, а неповнолітній – на термін не більше двадцяти чотирьох годин, за винятком таких випадків, коли допускається затримання на термін не більше сімдесяти двох годин при: 1) затриманні за підозрою в скоєнні особливо тяжкого злочину; 2) затриманні за підозрою в скоєнні терористичного чи екстремістського злочину; 3) затримання за підозрою в скоєнні злочину в ході масових заворушень; 4) затримання за підозрою в скоєнні злочину в складі злочинної групи; 5) затримання за підозрою в скоєнні злочинів, пов'язаних з незаконним обігом наркотичних засобів, психотропних речовин, прекурсорів та їх аналогів, проти статевої недоторканності неповнолітніх, а також умисного злочину, що спричинило смерть людини; 6) неможливість забезпечити своєчасне доставлення особи до слідчого судді внаслідок віддаленості або відсутності належних шляхів сполучення, а також в умовах надзвичайного стану або надзвичайної ситуації [3]. Термін тримання особи під вартою не перевищує 48-ми годин і в Литві, Естонії. У Хорватії, Словенії та Чеській Республіці цей строк скорочено до 24-х годин [4, с. 29–31].

Враховуючи міжнародний досвід зарубіжних держав, вважаємо за необхідне в Конституції України та чинному КПК України чітко закріпити загальний строк затримання особи, яка вчинила кримінальний проступок, який не може перевищувати 48 годин.

Список бібліографічних посилань

1. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень : закон України від 22.11.2018 № 2617-VIII // База даних (БД) «Законодавство України» / Верховна Рада (ВР) України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2617-19> (дата звернення: 10.11.2019).

2. Конституція України : закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр> (дата звернення: 10.11.2019).

3. Уголовно-процесуальний кодекс Республики Казахстан : закон Республики Казахстан от 04.07.2014 № 231-V ЗПК // Учет.законодательство : сайт. URL: <https://zakon.uchet.kz/rus/docs/K1400000231> (дата звернення: 10.11.2019).

4. Молдован А. Конституційні засади недоторканності особи в нових державах Європи. *Право України*. 1999. № 9. С. 29–31.

Одержано 11.11.2019